

KIRÂATLER MES'ELESİ (16)

(...dünden devam)

Ebûbekr el-Bâkılânî ise Übeyy'in hadîsini kastederek: "Eğer bu hadîs sahîh ise şöyle yorumlanabilir: Bu (Kur'ân kelimelerini sinonimleri ile okumak) serbest idi. Sonra neshedilmiştir. Artık insanların, Allah'ın herhangi bir yerdeki ismini, onu uygun veya aykırı başka bir kelime ile değiştirmeye hakları yoktur." (Kurtubî, el-Câmi': 1/43)

Kur'ân'ın asıl amacı, kalıpları değil, taşıdığı mesajdır. Kur'ân sırf sözleri tekrar edilsin diye değil, üzerinde düşünmek, genel prensipleri hayâta uygulanmak için indirilmiştir.

"Tâ ki düşünesiniz."

(Yûsuf: 53/2),

"Kur'ân

'ı düşünmüyorlar mı, yoksa kalblerinin üzerinde kilitler mi var?"

(Muhammed: 99/24; Nisâ: 98/82)

âyetleri, Kur'ân

'ın, düşünüp anlaşılacak için indirildiğini vurgulamaktadır. Âkif'in dediği gibi:

"İnmemiştir hele Kur'ân, bunu hakkıyla bilin;

Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak için!"

İmâm-ı Gazâlî, çeşitli gruplardan aldananları anlatırken, Kur'-ân'ın anlamını bırakıp harflerinin mahreclerine özen gösteren okuyucular hakkında şöyle diyor: "Kimi de Fâtîha'nın ve diğer zikirlerin harflerini mahreclerinden çıkarma hevesine kapılmıştır. Şeddelere bastırır (ğunneler yapar), dât ile sâd'ın arasını ayırdetmeğe çalışır, hasılı bütün namazında çabasını hep harfleri mahreclerinden çıkarmaya harcar. Bunun dışında bir amacı yoktur.

Kur'ân

'ın anlamını, ondan öğüt almayı, esrarını anlamağa çalışmayı düşünmez. Gurur çeşitlerinin en çirkini budur.

Çünkü halk, Kur'ân

okurken harfleri mahreclerinden çıkarmakla yükümlü değildir. Kur'ân

'ı normal konuşma diliyle okurlar. Bu aldanmışların durumu, sultanın meclisine bir mektup götürüp onu orada okumakla görevlendirilen adamın durumuna benzer. Şimdi bu adam, mektubun amacını ve meclisin saygınlığını düşünmeden mektubun harflerini güzel çıkarmağa ve mektubu tekrar tekrar okumağa kalkarsa onu, aklını yitirmiş kabul edip akıl hastanesine gönderirler.

“Bir başka grup da Kur'ân okumakla aldanmıştır. Öyle sür'atli Kur'ân okurlar ki gündüz ve gecede bir hatim yaparlar. Dillerinden Kur'ân sözleri geçer ama kalbleri başka vâdîlerde dolaşır. Kur'ân'ın anlamlarını düşünmezler ki uyarısından çekinsin, öğütünden yararlansınlar. Zannederler ki Kur'ân'ın indirilmesindeki gaye, gaflet ile hemheme(paldır küldür okuma)dır. Bunların durumu da efendisinin, yazdığı mektup ile bazı şeyleri yapmasını istediği bir köleye benzer. Mektubun içeriğini anlayarak uygulamaya çalışmadan sadece ezberlediği mektubun sözlerini her gün sesle, nağmeli olarak yüz kere okuyan bu köle, cezâyı hak eder. Çünkü bu adam, mektubu göndermekteki amacın, onun içeriğini uygulamak değil, sözlerini okuyup yinelemek olduğunu sanarak aldanmıştır.” (İhyâu Ulûmi'd-dîn: 3/499)

(devamı yarın..)